

Mutánsok, menekültek

MARJAI PETRA LILLA ÉS GYÓRFI KATA

A hogy Martin Luther Kingnek, úgy Charles Xaviernek is volt egy álma. Dr. Kingnek az, hogy négy gyerekét egy nap nem a bőrszínük, hanem a jellemük alapján ítélik meg az Egyesült Államokban, Xavier professzor pedig azért küzdött, hogy fogadott gyermekei, a Földön élő, természetfeletti képességekkel bíró mutánsok békében élhessenek az emberekkel. Így indult 1963-ban Stan Lee és Jack Kirby *X-Men* sorozata, és ez az álom ér véget az eredetileg 2019-ben megjelent *Xavier világa – X hatványai* történetben. Az álomnak azért van vége, mert megvalósul. Korábban a mutánsok a kihalás peremére sodródtak, miután előbb az emberek által épített Őrrobotok, majd a megbomlott elméjű Skarlát Boszorkány végzett népiirtást a körükben. Jonathan Hickman író azonban magabiztos, győztes mutánsokkal kezdi a folytatást. Szövetségesként mutatja be Xaviert és egykori esküdt ellenségét, Magnetót, akiket közös cél hozott össze: nemzetet alapítanak népük megmaradt tagjainak, amelyet a világ kormányai a mutánsok által kifejlesztett, a legtöbb emberi betegséget kezelni képes gyógyszerekért cserébe szinte egyöntetűen önálló országgént ismernek el. Xavier

többé nem akarja, hogy az övéi beolvadjanak az emberek közé, mert múltbéli tapasztalatai és a lehetséges jövő víziói is azt mutatják, a békés együttélésben kár reménykednie. Marad a büszke, dacos különállás és a mutáns állam megalapításának hatalmas vállalkozása.

Erről a küldetésről szól Hickman két párhuzamosan futó, szorosan összetartozó minisorozata, amelyeket itthon egyetlen, impozáns kötetben olvashatunk. Hickman a szoftveriparból (!) érkezett a képregényvilágba, ahol egyedül írt és rajzolt paranoiathrillersorozatával, az *Éjjeli hírekkel* hívta fel magára a figyelmet. Ezután a Marvelnél éveket átölelő, nagyszabású koncepciók megvalósítására kapott lehetőséget a *Bosszú Angyalai*, majd az *X-Men* szerzőjeként. Szuperhősképregényei közül eddig alighanem a *Xavier világa – X hatványai* a főmű: olyan epikus science fiction, amelyben több idősíkon, a jelen idejű cselekmény és alternatív jövőképek keveredésével áll össze az első pillantásra követhetetlenül sűrű, valójában viszont nagyon is logikusan építkező mozaik. Hickman ropant időbeli és fizikai távlatokkal zsonglörködik, miközben emberek, mutánsok és gépek közös jövőjéről, a posztumán hibriditás koronként változó mélységeiről tűnődik. Ez a vállalás a kortárs sci-fi mezőnyéből elsősorban Dan Simmons grandiózus *Hyperion* ciklusára emlékeztet, mint ahogy az az elbeszélői megoldás is, hogy kevésbé egyes karaktereket, mint inkább közösségeket és különféle társadalmi szerepeket betöltő típusfigurákat mozgat. Egyedül a több különböző életet végigélő, éppen ezért a mutánsok jövője szempontjából kulcsfontosságú Moira MacTaggart karakterét mélyíti

FECSÁSZTJUK AZ UDVART,

KIFORDUL BELŐLE MINDEN HERNYÓ,

BEVETJÜNK FŰMAGGAL AZ
ÉDE TEMETETT ROKONAINKOT,

HOGY FRISSÜLJÖN A KILLŐS.

el alaposan. Ez azonban cseppet sem gyengíti a képregényt, mert a történet talányos szerkezete és magasra kerülő tétjei úgy is izgalomban tartanak, hogy az *X-Men* tagjai ezúttal nem többek sakkfiguráknál. Sőt, a korrekt, de nem kiemelkedő teljesítményt nyújtó rajzoló, Pepe Larraz és R. B. Silva is másodhegedűsök Hickman mutánsseposzában.

Emberi jogokról és kirekesztésről szól egy másik új képregény is. Csak éppen a *Szabad a pálya* nem fikciós, hanem ismeretterjesztő munka, Bryan Caplan közgazdász és a webképregényekkel befutott Zach Weinersmith közös műve, amelyben az író a bevándorlás világszintű megkönnyítése, a nyitott határok mellett érvel. Nem politikai kortesbeszédet olvasunk, hanem bőséges jegyzetapparátussal kiegészített, tudományos kutatásokra építő elemzést. Miként Scott McCloud *A képregény felfede-*

zésében vagy legutóbb Yuval Noah Harari a *Sapiens*ben, Caplan is narrátor-főhősként kalauzolja az olvasót. Tudatában van annak, hogy álláspontja megosztó, ezért módszeresen, az ellenérveket sem elhallgatva vezeti elő gondolatmenetét, amit Weinersmith szórakoztatóan és gördülékenyen illusztrál. Álláspontjuk rokonszenves, ám az már kevésbé, hogy Caplan egyik legfőbb érve a határok megnyitása mellett a gazdasági növekedés fenntartása, sőt gyorsítása, ami elkerülhetetlenül a Föld energiatartalékainak további kimerítéséhez vezet. A képregény számos álláspontot ütköztet, de ezzel a problémával nem foglalkozik.

Jonathan Hickman – Pepe Larraz – R. B. Silva: *Xavier világa – X hatványai*. Színes, keményfedeles, 416 oldal. Kiadó: Fumax.

Bryan Caplan – Zach Weinersmith: *Szabad a pálya*. Színes, puhafedeles, 250 oldal. Kiadó: Wunderlich Production.

KRÁNICZ BENCE

